

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:
Egész évre 50 Lel, félévre 25 Lel, negyedévre 13 Lel.
Egyes szám ára 1 Lel.

Felelős szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

A „Magyar Szövetség” szervezkedő gyűlése.

Amit az erdélyi magyarság nagy tömege, valamint — több illetékes felelős államférfi nyilatkozata szerint — maga a kormányhatalom is idején valónak és kívánatosnak jelentett ki: a magyarság társadalmi szervezkedésének eszméje vármegyénkben is tette, valósággá vált. A 21-ikére összehívott szervezkedő gyűlésen a társadalom minden rétege, élénk érdeklődést tanusítva, nagy számmal jelent meg. Vidéki birtokosok, papok, tanítók, kisgazdák, városi polgárság és szellemi munkások vegyesen és megfelelő arányban voltak jelen s töltötték meg a Bukarest-szálló színháztermét. A gyűlés előkészítőt, a sürgős dologidő miatt, úgy intézkedtek, hogy a földműves gazdák magukat községek, vidékek szerint megbízottak által képviseltessék, a harisnyás székelyek csoportjai a gyűlésen megjelentek közt mégis aránylag igen nagy helyet foglaltak el, megcáfolva a kételkedők azt a véleményét, mintha a székelységben a közügyek iránt való érdeklődés megcsökkent volna. Megjelent a csikvármegyei magyarság egyik legérdemesebb vezéralakja: Pál Gábor dr. is, kit a gyűlés lelkesen, szeretettel fogadott.

A gyűlés 11 órakor kezdődött, mikor Sebesi János dr. alispán javaslatára, Pál István helybeli apát-plebánost választotta meg elnökül, kinek tiszteletre méltó alakját az emelvényen való megjelenésekor lelkes éljenzés köszöntötte. Pál István megnyitó szavait egy nyilatkozattal kezdte, melynek előadásával, úgy vélte, tartozik. Egy éve, mikor a vármegyei prefectus felhívására, a székely ügyek összefoglalása céljából mozgalom indult meg, a közbizalom rá abban nagy feladatot rótt, melyet készséggel vállalt, de az ügy akkor abba maradt. Többen igyekeztek őt megnyugtani, hogy eredmény úgy sem lett volna, de nem tudták megnyugtani, mert munkájukról — még ha az meddő maradt volna is — írásnak kellene lenni.

De az írás — mondotta — nincs meg, amiért a jövő mulasztással vádolhat. Nem vádolok senkit, nem hibáztatok senkit, csak sajnálkozom a mulasztás felett.

Ez a multa vonatkozik. Az pedig, amit most tennünk kell, a jövőre.

Uj állami helyzetünkben nemzeti kisebbség lettünk s az is nagy területen szétszórva él, kivéve a nagyobb tömbben együtt lakó székelységet. Kulturális és közgazdasági feladatainkat tehát csak tömörülés, szervezkedés útján tudjuk megoldani.

Majd szólott a szervezkedés módjáról:

A szervezés útját-módját Kolozsvárt megállapították, megtalálták és a csatlakozásra a román államban levő összes magyarságot felhívták úgy, hogy abból egyetlen egy magyar se hiányozzék, bárminő foglalkozáshoz, álláshoz, párt-hoz, vagy valláshoz tartozzék is.

És ha ebben a szervezetben, amelyet Magyar Szövetségnek hívnak, egyesülni minden magyarnak kötelessége, hát abból a legmagyarabb vármegye magyarsága sem maradhat ki, mert hiszen mi ugyan székelyek vagyunk, még pedig az

anyaszék székelyei, de teljesen egy a magyarsággal mindenkiben.

Az államkormányzat a nemzeti kisebbségeknek ilyen szervezkedését nem akadályozza, sőt javálja, mert azok az egymással való szövetkezés által képesebbek lesznek a bennük levő faji erőt a köz javára inkább kifejtetni, értékesíteni.

A szervezkedésnek politikai vonatkozását ugyan nem lehet tagadni, de ez nem irányul más népfajok vagy az államhatalom ellen, annak szuverenitása ellen, mert törvényessé vált helyzetünk ellen véteni nem akarunk; sőt ebben éppen védelmet keresünk, hogy erőnket a békés nyugodt együttélésben a magunk és a köz javára minél sikeresebben kifejthessük.

Beszéde végén melegen üdvözölte Pál Gábort, a csikmegyei szövetség kiküldöttjét.

Az apát-plebános lelkes éljenzéssel fogadott beszéde után Lőrinczy István székelykeresztúri unitárius esperes lépett az emelvényre, kinek beszédét szintén nagy érdeklődéssel, meg-megújuló tapssal, éljenzéssel fogadták.

Pünkösdi lángok, égi lángok vezéreltek össze, mondotta; ezt mindnyájan érezzük. Az Ur nevében történik ez az összejövétel, aki megszabja sorsát, rendeltetését a természet minden élő lényének, utolsó kis férgének is. A féreg is élni akar, életének megmentésére joga van az itt élő magyarságnak is. Kötelességünk is élni, hogy önmagunkat az örökkévalóság, halhatatlanság számára fentartsuk. Élnünk kell tehát mindnyájunknak: egyéni, családi és faji életet. És itt kell élni, mert a „nagy világon e kívül nincsen számunkra hely”. Hogy élhessünk, meg kell alakítanunk a Romániához csatolt magyarok szövetségét. Olyan szövetséget, mely senkinek sem ártva, testvéri szeretetben tömörít össze földművest, iparost, szellemi munkást s amely szövetség annak minden tagjára előnyös, áldást hozó lesz. Kulturánk, iskolánk, templomaink oltalmazása olyan feladat, mellyel az egyetemes emberiség haladását szolgáljuk, amint ezek megsemmisítése az egyetemes kulturának okozna mérhetetlen károkat. Ha mindenki teljesíti kötelességét, itt szánt és vet, székely birtokait művelve, székely iparát folytatva, hasznos munkát végez az itt élő többi nemzetek javára is s a magunk célját is elériük. *As állami renddel szemben semmi felforgató törekvésünk nincs, sőt a magunk öntudatának s egymás megbecsülésének kifejlesztésével a jog és törvény uralmát megkönnyítjük és megszépítjük. Szövetségünk így nemcsak faji, de kulturális és erkölcsi szövetség is lesz.* Lőrinczy esperes előterjesztette ezután az intéző bizottság határozati javaslatát, mely szerint:

Az előkészítő értekezlet kimondja, hogy Udvarhelyvármegye székelysége, mely a Románia területén élő egész magyarsággal elválaszthatatlanul azonosnak és egynek tudja és vallja magát, helyesléssel veszi tudomásul Kolozsvár város és Kolozsvármegye magyarságának 1921. évi január hó 9-én tartott gyűlésén hozott azon határozatát, melyben a „Magyar Szövetség” megszervezésének szükségességét kimondták és ezen szövetséghez

udvarhelyvármegyei tagozatként való csatlakozását bejelenti és egyedüli szervül a Románia területén élő magyarság irányítására és érdekkörébe eső ügyek kezdeményezésére a „Magyar Szövetség”-et ismeri el és mindazokat az alakulatokat, amelyek kifejezetten a „Magyar Szövetség” tagozatának tekintik magokat, örömmel üdvözli, de az ezzel ellenkező mozgalmakat elítéli és az ettől független önálló ilyen irányú bármely kezdeményezést helyteleníti.

Az értekezlet a Kolozsvárt megtartandó alakuló nagygyűlésre rendes tagokul Frölich Ottót, Gál Imrét, dr. Gyárfás Pált, Lőrinczy Istvánt, dr. Máthé Istvánt, Nagy Jánost és dr. Sebesi Jánost és pótagokul Hegyi Pétert, Forró Gézá és dr. Viola Sándort küldi ki. A kolozsvári központi állandó választmányba Frölich Ottót, Lőrinczy Istvánt és dr. Sebesi Jánost küldi ki.

Az értekezlet kimondja, hogy addig is, amíg a „Magyar Szövetség” szervezeti szabályzata elkészül, Székelyudvarhely székhellyel megyei központi bizottságot alakít, mely mint a vármegyei magyarság egyedül jogosult képviselő szerve, képviseli a magyarság jogait és érdekeit és szükséghez képest eljár minden előforduló ügyben mindaddig, míg a „Magyar Szövetség” szervezeti szabályzata működését meg nem szünteti. Irányítja a megye területén a magyarság megszervezését.

A nagy tetszéssel és helyeslésekkel fogadott előterjesztéshez Sebesi János dr. szólott, aki szintén a szervezkedés szükségét fejtette ki. Akik itt együtt vannak, egyet akarnak. Azt akarják, hogy vizeink mellett, ott ahol kegyeletünkben megtartott őselink csontjai pihennek, mi is emberséges életet élhessünk, a jogrend, törvényesség és kultúra áldásait élvezhessük. Hisszük is, hogy ebben senki megakadályozni nem fog. Ezeknek az alapkövetelményeknek hangoztatása után a részletes program megállapítását a kolozsvári nagygyűléstől kell várni, addig az előterjesztett javaslatban foglaltak szolgáljanak irányadónak.

Sas Antal plebános néhány lelkes szóval a *szenkeressibányai vashánya munkásainak* egyetemes csatlakozását jelentette be, amit a gyűlés nagy örömmel és helyesléssel fogadott, s gondoskodott, hogy a nagybizottságban (100 as bizottság) a munkásság képviselője is helyet foglaljon. A gyűlés a határozati javaslat elfogadása után a nagy bizottság elnökévé egyhangulag, lelkes éljenzésekkel, Sz. Szakáts Péter nyugalmazott marosvásárhelyi iparkamarai titkárt választotta meg; a bizottság tagjai között a vármegye minden vidéke, társadalmi osztálya, foglalkozása kellőképpen képviselve van. Csak azt találjuk feltűnőnek, hogy a bizottságban — amennyiben megfigyelhettük — egy magyar tisztviselő nevét sem hallottuk. Mi okból? nem tudhatjuk, hiszen az egyesületben — melynek semmi államellenes célja nincs — bizonyára több magyar tisztviselő is hajlandó lenne működni. Ez a felelősenység vagy tévedés talán még kijavítható lenne?

Szakáts Péter nagyhatású beszédében megköszönte a közbizalmat, melyet ő maga nem ke-

resett; ebben azonban annak a jelét látja, hogy hosszú közpályán folytatott, eddigi tevékenysége nem volt hiába való és eredménytelen. A politikálásnak még nincs itt az ideje, mondotta, most csak az előkészítés munkáját végezzük. A mozgalom csak akkor lesz sikeres, ha az összes magyarság, székelyek és magyarok minden rétege, tagja együtt érez abban, hogy itt valamennyi élni akar. Az itt élő különböző fajok évszázadokon át éltek itt, egymást nem háborító, békés életet. Azért, hogy a háboru kimenetele miatt új államalakulatba kerülünk, nemes céljaink, az emberiség javát szolgáló életfeladataink nem változtak. A törvény alapján, de egyttal jogainkat is követelve, akarunk itt élni tovább. A kisebbségekre vonatkozó békeegyezmény a kisebbségek gazdasági, vallási, kulturális jogait, az anyanyelven való iskolázást biztosította. Mi e biztosítékok beváltását várjuk, mint ahogy a közérdekkel szemben mi is ismerjük kötelességeinket. A szövetségnek mindenki részesevé kell hogy legyen, hogy az állam javára munkálkodhassék. Ezért hazafiatlan az, aki a egyesülés közé esetleg éket akar verni. Vagyonunkat gyarapítani akarjuk, mert a vagyon a kultúra alapja, s amely állam lakosai szegények, maga az állam is szegény marad. Mindezekért barátságos jóindulatot várunk az államtól is, mint ahogy a szövetség munkája javára fog válni az államtól is.

A beszédet a hallgatóság gyakran szakította meg élénk helyeslésekkel. Utána még Pál István mondott megkapó rövid záróbeszédet. Min-

Önmagunknak értékelése.

A tökéletesedésnek törvénye minden élő lénybe bele van oltva. A tökéletesedés útján való előhaladásban a legnagyobb akadály az önhittség, önmagunk tulbecsülése. A legtöbb ember összehasonlítván magát másokkal, nemhogy beismerné szellemi nyomorúságát s lelki szegénységét, hanem jobbnak tartja magát másoknál. Az önszeretet, a magával való meglegedés boldogító mosolyt idéz arcára, szánalommal néz másokra s öntetszőleg kiált fel a farizeussal: Hála neked Isten, hogy nem vagyok olyan, mint más emberek. Az önhitt ember mindig talál önmagában valamely képzelte tulajdonságot, mely őt szerinte mások fölé emeli. Ezen hibás önbecsülésről most nem szólnak, hanem a valódi önértékelésről.

Az embereket vádolják, hogy nem ismerik saját gyöngéjüket, mégis talán épp oly kevesen ismerik saját erejüket. Ugy van az az emberekkel, mint azzal a földdel, amely méhében aranyat rejt és a tulajdonos nem tud róla. Pedig az, aki nem érez önmagában bizonyos tehetséget és nagyraagyást, csak élni és szolgálni született, vagy ásitozni és meghalni. Az ilyent sem a világ, sem önmaga nem ismeri, nem becsüli. Viszont azonban, amily mértékben becsüli valaki önmagát, úgy jogszerűen kívánhatja, hogy mások is becsüljék. E meggyőződés él a legszerényebb emberben is. Ez az *önéretet*. Innen van az, hogy arra, aki emberi méltóságát becsüli, az erény fenségét ismeri, fájdalmas hatással lehet a megillető tisztelet megtagadása. Az olyan ember, akiben nincs önéretet, annak nincs bátorsága egy eszme kimondására sem, hacsak előbb azt más ki nem mondotta. „Történelmi tény — mondja Herder — hogy csak azon nemzetet igazhatja le, mely magát leigáznai engedi s így szolgágra méltó; csak a gyáva született szolga.“ A nemesen büszke érdemei és tulajdonságai tudatában mindinkább kiemelkedik s nagyságát minden aljasságtól megóvja; törekvése célját nemtelen eszköz soha nem szentségteleníti. Azért, hogy veszélyes magadat értéken tulbecsülni, nem következik, hogy mindig alábecsüld saját értékedet.

Bölcsen oktatta Pythagoras tanítványát, hogy *tisztelje önmagát!* Magáról keveset feltenni, annyi mint súlyodni saját becsületében, épp úgy, mint másokéban. A visszavonuló érték nagyon

denkit személyes sérelmei, magán érdekei kiegyenlítő elintézésére, egymással való testvéri egyetértésre kér. Hiszen — mondotta — nemes székelyek vagyunk mindnyájan. Atyafiak! Ha meggyünk, menjünk mind! Ez a mondás itt született nagy időben a mi földünkön. Ez a székely egység. Tartsunk össze, értsük meg egymást, szeressük egymást, testvérek vagyunk, székelyek vagyunk. Erre kér titeket a ti öreg papotok, lelki atyátok, aki mindnyájatokat szeret és azt akarja, hogy ti is szeressétek egymást mindnyájan és ebben a kölcsönös szeretetben legyetek egyek. A szeretet és egység Istene legyen veletek!

A gyűlés e nemes, szép szavak után lelkes hangulatban oszlott szét. Utána a szálló éttermében népes közönség volt, hol számos emelkedett szellemű felköszöntő is hangzott el. Szakáts Péter a nemesen komoly és öntudatos magatartású székely népért üritett poharat, Gál Imre Szakáts Pétert, Ürmösi József, mint unitárius lelkész, Pál István apátot köszöntötte fel, ki mint népeért élő, nemes érzésű főpap valamennyi felekezet tagjainak tiszteletét kiérdemli; Deák Miklós a lelkészek közti egyetértést üdvözölte, Sebesi János dr. pedig a jelen volt Craiun Miklós rendőrprefectust, aki előzőkenységével, megértésével lehetővé tette ez impozáns lefolyású gyűlés megtartását is. Pál Gábor dr., Lőrinczi István, Vári Domokos és többen mondtak még sikerült és lelkes felköszöntőket.

szép az elméletben, de nem helyes a gyakorlatban. Mert, aki úgy cselekszik, hogy magaviseletével örökösén bocsánatot kér azon megbocsáthatatlan preszumcióért, hogy világon van, aki sohasem áll elő, vagy ha teszi azon elvesztett reményben cselekszik, mellyel Snug az asztalos a „Szentiván éji álom“-ban a közönséget kéri, hogy oroszlánnak nézzék; aki nem képes kimondani, hogy mire van szüksége, vagy nem tudja elég hangosan és bátran mondani, az lehet a teremtésnek nagyon szép és bámulatraméltó teremtménye, de a mai élet szorongásában és lármájában nem várhat egyebet, minthogy levetkőztessék, lábball tapodják. Azonban keressük meg a közeputat a két véglet között, a lármás, bömbölő elbizakodottság hengegése közt, amely utón-utófélen saját képességei kürtölésével bosszant s azon tulajdonságos alázatosság és szerénység közt, amely kivetkőzik minden érdemeiből s egy sarokba huzodik, megfélemlítve saját hírének legkisebb árnyékától. Ne feledjük, hogy a szerénység tulzása rosszabb, mint a büszkeségé, mert a szerénység tényleg a büszkeségnek egy külön alakja, csak hogy károsabb az egyénre nézve és kevésbé előnyös a társadalmat illetőleg, mint a legdurvább és pirulánsküli tolakodó hiuság. Oly sok időn át szerzett értelmi és tapasztalati tudásodat ne kezdeld tehát úgy, mint valami titkot, hanem érvényesítsed. Ha titkodat magadnak tartod, légy meggyőződve, hogy a világ is meghagyja számodra. S ne feledd: Egy ugató kutya sokszor hasznosabb, mint egy alvó oroszlan! Ne gubbasszunk „ezáraz ágon hallgató ajakkal“, hanem feszítsük ki a lélek szárnyait s éljünk a jog és méltányosság éltető légkörében; ne begombolkozva járjunk, hanem a tavaszi napfény melegében nyiljon ki keblünk belseje, lássák annak jaját-baját. Ez az idők követelménye.

Gáspár Béla.

Hadi özvegyek, árvák és rokkantak bármiféle kérelmét ezentul a vármegye alispánjához kell benyújtani. Fővárosi hatóságokhoz fordulni ilyen ügyekben céltalan, mert az által az ügy elintézése el nem érhető, sőt az csak késedelme: szenved. Ugyanezeket az érdekelteket a hatóság felhívja, váltsák ki arképes igazolványaikat, mert ezzel maguknak a vasúti utazásnál 75% kedvezményt biztosíthatnak.

Gyűlés után.

Erdély új helyzetében, köztudomás szerint, új állapotok termelődtek azon idő alatt, míg a népek milliói által annyira vágyott békeokmányt megkötötték Trianonban. Történelmi idők ismétlődtek meg s a kiforrásban levő helyzet közepette a sajátlagosságoknak megfelelően, mintegy természetszerűen, jöttek létre közeledések és eltávolodások is. Aki komolyan mérlegeli az idő és a termelő eszmék mélységét, az nem tud megütözni sem az egyiket, sem a másikat, mert hiszen a való élet a különböző agyu egyéniségek konglomeratumból áll, melyben állandó forrásban van az eszmék áradata, aszerint és olyan mértékben, ahogyan azt az egzisztenciális csoportok önző, vagy önzetlen szándékai átítatják.

Az országok, népek fejlődése csupa tülekedés volt s az ma is. E folyton kavargó tülekedésből csapott ki a fejlődés nemzetiségi vagy gazdasági irányban s lett bizonyos időszakok jellemzőjévé. Volt nemzetiségi, volt kulturális, volt feudális-demokratikus harca a népnek aszerint, hogy a tömeg milyen eszméket dobott a közvélemény plenumára és mit fogadott el s vallott századok, vagy évtizedek vezető elvének. A népek agya épp úgy nem pihen, mint a természet ereje.

A nagy vértusa és világkálvária után újból ebbe a feneketlen tóba jutott Erdély népe. Tülekedés van. És sajátságos, hogy a társadalmi és nemzetiségi kilengések messze elútnak az eddigi irányzatoktól, mert holtpontra áll a nemzeti kérdéssel együtt a feudális, demokratikus küzdelem — helyet adva egy új — eddig ismeretlen irányzatnak: az élni akarás magasztos tülekedésének. Kell-e ennél szerencsésebb néptülekedés egy államra nézve, mint az élni akarás küzdelme?

Az irány magában hordja minden konsolidáció forrását. És nagy nyereség akármilyen államra, ha néptömbök, kisebb-nagyobbak egyaránt, azt kiáltják fel, hogy élni akarunk, mivel ezen népkialtás kifejezi a néptömbök nemes versenytét a teremtő munkában, a békés együttélésben, az egymás megbecsülésében: nagygyá tenni a fajt, a fajjal a nemzetet, a nemzetet az államot, melybe végzete igtatta. Ki mondja tehát, hogy itt irredentizmus van, ugyan ki kutat utánna haszontalan időfecsérléssel? Ha ez volna, sohasem termelődött volna meg a békéért való sémhajozás gyöngye, ami a maga pompájában mutatta be magát e hó 21-ikén.

Élni akarunk s ehhez jogokat kérünk, csak azokat a jogokat, amiket a békeokmányban biztosított számunkra a nagy világtörvényszék. Nem többet, csak annyit, hogy az élet legyen becsületes, tiszta, legyen igazságos minden ember részére és legyen megbecsülve itt mindenki, mert emberek vagyunk. Elemi joga az életnek s az élni akarásnak az igazság és megőljje nemcsak ennek, de az államiságnak is minden hazugság, mely az élet jogait akarja elvitáznai az embertől. Aki erre a talapzatra nem áll, nem méltó a jövőre.

A lezajlott átmeneti idők az érzelmi világ differenciálódásában merültek ki. Nem észszerű tétlenül várni tovább, mondták az egyesek — azonnali aktivitás, kiabáltak mások, ej, ráérünk még, mondták a többiek, míg aztán megforrt a helyzet és nyilvánosan állott ki a magyarság, hogy részt kérjen a maga sorsának további irányításából.

A tér nyílt, a beszéd is az, a szívek megnyilatkozása is az volt. Öszinte, amilyen a magyar sziv lehet, de kemény, a milyen a magyar sziv szokott lenni, mikor öszintén óhajt valamit. Ott szerettem volna látni román polgártársaimat, hogy szemtől szembe győződjenek meg arról, mit mondtak a magyarok. Hogy itt nem országelfordító dolgokról beszéltek, hanem egy dicső múlttól s az ezt igénylő dicső jövőről, mely Románia testében, román polgártársainak ólén is megilleti őket. Azt mondták, hogy az igaz és

becsületet békét akarják, ami nélkül egészséges állami élet el sem képzelhető.

Méltán nyilatkoztak így, mert Trianonban csak békeokmányt gyártott a világtörvényszék és nem békét. Az igazi békét, a népek érzelmi, egymást megértő békéjét csak a népek köthetik meg, ha felemelt fővel, engedékeny szellemmel, az igazság mérlegével szembeállanak egymással és nyíltan, őszintén megmondják egymásnak azt, ami fáj s azt amit egymástól kívánnak, hogy a közös hazában szent legyen a frigy, ami őket a föld szeretetében összefűzi jó, vagy balsorsra egyaránt. Ez a fellépés nem türi a hazugságokat, álokoskodásokat, kölcsönös kimagyarázásokat, mert tiszta és nemes, amilyen tiszta a népek lelke egy vérfürdő rettenetessége és kijózanító hatása után.

Jön tehát a béke, az igazi, csálhatatlan béke, mikor a népek ölekeznek össze s békejobbot nyújtanak egymásnak. A kibékülés szentséges szelleme közeledik fenséges igazságaival. Menjünk elébe pálmággakkal, de vonuljon félre az utból, aki még okoskodik és hátsógondolatokkal megrakodtan nyögi az emberiség legnyomorultabb átkát: az ördögi kijátszásokat, ami nem méltó a népek testvériesülésének fenségéhez.

Valami a modorról.

Számtalan esetben hallhatjuk másoktól is, elgondoljuk magunk is erről vagy arról — amint vele érintkezünk — hogy milyen jó modoru ez vagy az. Barátságát keressük, vele gyakran érintkezni óhajtunk; egyszóval: modora olyan, hogy ez által kellemessé teszi az érintkezésünket. Az igazi jó modoru és jellemes ember valóban az emberi gyarlóságban rejlő apró hibákat, ha teljesen levetkőzni nem is — de legalább eltitkolni, mások előtt tompítani igyekszik.

Az érintkezés másik embertársunkkal kiváltja az őt illető jó vagy rossz kritikát anélkül, hogy annak hangos szavakban kifejezést adnánk. Ha jó modoru vagy, — jó a vélemény felől. Az egyéni jó tulajdonságokat talán ebben a két szóban tudjuk összpontosítva legjobban kifejezni: — jó modor. Az igazi jó modoru ember sok apró hibától ment és ritka eset, hogy a személyedet sértő szándéknak még csak a gondolatát is felkeltse. Nem irigy, nem rágalmozó, sőt a vele való érintkezésben, ha szóba kerülne ezekhez hasonló vélemény — az ellen már eleve tiltakozik is. Modora nem tár meg hátmögötti gyalázó vagy sértő kifejezéseket.

A jó modoru ember már viselkedésével urálja akaratodat, s önkénytelenül is kényszerít vele szemben hasonlóvá lenned. Egyszóval: akaratodat befolyásolja, azt finomítja. Éppen ez a jó módor szerez az egyének tekintélyt, tiszteletet és megbecsülést. Az egyéni érték itt válik igazán értéké. Az egyén tekintélye soha nem lehet a születés, gazdagság, vagy társadalmi álláshoz kötve, sem végzettséghez — azt mindig a (legjobb értelemben vett) jó modor teremti meg. Hiába van valakinek előkelő pozíciója, hiába tölt be valaki vezető állást, ha modora durva, erőszakos — annak a tekintélye is csak erőszakolt lehet; azt csak kényszer alatt adjuk meg neki, de lelkünk mélyén más a gondolatunk felőle.

A jó modoru embert mindenki szereti, kedveli és igyekszik — tőle telhetőleg — megközeleltetni jó tulajdonságait. Az ilyen ember nem sért, sőt ha valami hibát szemedbe meg is mondja, azt sértő szándék nélkül teszi.

Emberek vagyunk, gyarlók is vagyunk. Igyekezzünk modorunkat úgy formálni, hogy azt, mint követendő jó tulajdonságot, — más is igyekezzék magáévá tenni. Erre igen nagy szükség van.

Idegéneknek, akiknek a részére mostanig 15 napra terjedhető tartózkodási engedélyt a belügyminiszter adott, hasonló engedélyért ezentúl a rendőrséghez kell fordulniok, amely indokolt esetben hosszabb tartózkodási időt is engedélyezhet.

Orbán Balázs harmadik temetése.

Eltemettük végre Orbán Balásznak, temetése óta másodszer is felszínre került — az összeomlott kriptában hónapok óta majdnem szabadon heverő, galyakkal, törmelékekkel csak ideiglenesen fedett — tetemét. F. hó 19-ikén, vasárnap délelőtt, bár borongós idő volt, már jóval a temetésre kifizűzött 11 óra előtt, nagyobb csoportokban vonult az érdeklődő közönség a Szejke fürdő felé, amely fölött, a romokba dőlt régi kriptá törmelékei hevernek; majdnem a kriptá mellett, valamivel errébb, a város felé várta az ujonnan megásott sir a sokat hányódott földi maradványokat magába záró tölgyfa-koporsót.

Az országuton — egyéb alkalmatosság hiányában — többnyire gyalogszerrel igyekeztek egyesek, valamint az egyesületek, intézetek, társulatok kiküldöttjei a temetési hely felé, csakhamar megszállva a sir körül és alatt húzódó lankás, hullámos hegyoldalt. Megjelent a temetést vállalt székelykeresztúri unitárius főgimnázium tanári kara, a városi tanács tagjai — élőkön a polgármesterrel — majdnem teljes számban, többen a vármegyei hivatalok és a bíróságok személyzetéből, a helybeli róm. kath. és református középiskolák, más magyar iskolák tanárai, tanítószemélyzete, ifjusága, kereskedők, iparosok, társulatok szerint — ezek közül sok: zászlók alatt — a földmives szövetség, szombatfalvi gazdakör, igen sok taggal képviselve, tűzoltóság, diszben, teljes számmal, az unitárius presbiterium teljes számmal, a ref. és ág. evang. egyházak presbiteriumaik kiküldött tagjai által, a városi rendőrségnek egy diszruhásan kivezényelt csapata, élén Craciun rendőrprefectussal, stb., stb. A rendőrprefectust külön is elismerés illeti azért az előzékenyséért, amellyel a rendőrség segédkezését a rend fentartása, a csoportok elrendezése céljából a temetés rendezőinek felajánlotta. (Értesülésünk szerint, az Emke saját képviselőjével Pál István apát-plebánost szintén megbizta volt; azonban ő a megbízó iratot a temetés után elkésve kapván, annak ott már

eleget nem tehetett.) Viszont többeknek feltűnt, hogy a nagy halott falujának, Lengyelfalva községnek lakosságát — a többszöri ujsággözlény és a temetés köztudomásu volta dacára — egyáltalában nem látták képviselve.

A temetési szertartást, melyet a fürdőn levő cigányzenekar sikerült bevezető játéka előzött meg, Bölöni Vilmos helybéli unitárius lelkész végezte palástosan. Színes, kiváló lendülettel előadott szónoklatában eddig hallott legszebb beszédei egyikével gyönyörködtetett, nagy hatást váltva ki a közönség soraiban. Költői és frapánsul világító képekben támasztotta fel Orbán Balázs nagy — a faj kifejező egyéniségévé emelkedett — alakját, az új idők szellemét is megértő, de a mult hagyományai is lelkes szeretettel csüggő, munkás, puritán székelynek mintaképét. A háboru tülekedésében, véráradatában ez a mintakép ideig-óráig elhomályosodhatott, de azt fel kell újra támasztanunk, hogy tőle haladásunk, jövőbeli életünk számára biztató erőt nyerhessünk.

A nagyhatású beszéd után Szentmártoni Kálmán unitárius kollegiumi tanár ismertette és méltatta, minden vonást megfestő gondossággal, Orbán Balázs egyéniségét, jelentőségét és munkásságát. A tanulmányszámba menő, magvas beszédet a jelenvoltak szintén nagy érdeklődéssel hallgatták végig.

Végül még röviden lapunk szerkesztője szólott, Orbán Balásznak különösen írói munkásságát emelve ki, mint amely az ő egyéniségének hatását legtovább van hivatva megőrizni. Szavai végeztével buzditotta a közönséget Orbán Balázs művei, s főképpen a „Székelyföld leírása“ olvasására, melynek következményeül belső kíváncsi, majd mozgalom fejlődhetne ki e munkának esetleges, jobb időkben való, újabb kiadása érdekében.

A zenekar újabb játéka közben az Orbán Balázs balzsamozott tetét s a vele egy kriptában talált csontokat magába záró koporsót lassan leeresztették a sirba, hol, reméljük, végre megleli végleges pihenését.

Az alvó Laura.

Hanyagul elterülve,
Keble fátyollal fődve — —
Minden kis szellő ruháját
Halk susogással reszgi át:
Árnyékos hárs alatt
Szivem üdvére ráakadt.
Laura aludt ott s körös-körül
Minden virág elszenderült,
S versenyre kelni ő vele
Szépségben még egy sem mere.
Aludt. Mellette minden
Elnémult halkán, csendben.
Nem énekelt a fülmile
Zavart ne legyen szendere,
S alma legyen kedvesb neki,
Mint a fülmiléknek éneki.
Talán ő rólam álmodott,
Remélem, rólam,
Ki bámulva előtte állt,
S kinek keblét sok érzés járta át,
Melyet talán hogy ő is érezett
Álmodva gyönyört s szépeket.
Mellé térdeltem halkán le,
Ajkat gyönyörrel csokolám,
Ujból és újból csokolám,
Mig álamból fölrezzene.
Gyorsan fölnyitá szemeit.
Szemeit? — nem, az Ég tárult fel itt.

Lessing után: Khell, István.

HIREK.

Június 25.

Kinevezés. Horea Györgyöt a vármegye prefectusa nagygalambfalvi körjegyzővé nevezte ki.

Adófelszólamlások tárgyalása. A székelykeresztúri kir. adóhivatali körzethoz tartozó községek 1920. évi jövedelem, vagyon és 1919. évi hadinyereségadójai a helybeli kir. pénzügyigazgatóság épületében, d. e. 9—12 és d. u. 3—6 órai időközökben, 1921. évi július hó 4-étől július 30. áig terjedő hétköznapokon fognak a felszólamlási bizottság által tárgyalatni. Hogy melyik község melyik napon kerül sorra, az a kör- és községi jegyzőknek 2820—921—III. püig. sz. alatt kiadott és a sorrendet feltüntető körrendeletből tudható meg.

Eljegyzés. Lásár István polgárfiskolai tanár e hó 20-án eljegyezte Maráth Klárikát, Maráth József szakiskolai tanár és neje leányát Székelyudvarhelyt.

A közalkalmazottak házhelyhez és veteményes kerthez való juttatása érdekében indított mozgalom ügyében a hivatalfőnökök a mult napokban értekezletet tartottak. Elhatározták, hogy a tisztviselők ez ügyben kéressel fordulnak az Agrár-reform helyi bizottságához, melytől a telkek kiutalását kérik. A kéréseket a megállapított és a polgármesternél található minta-íven a polgármesterhez nyújtják be, aki azokat indokolt esetben a bizottsághoz pártoló javaslattal juttatja el.

Megrongálták a vármegyeházán levő emléktáblát. A főlépcsőn járónak szemébe szokott tűnni a vármegyeház épületében levő — az építés adatait feltüntető emléktábla, melynek te-
tejét a vármegye cimere díszíti. E dombormű-szerű cimertartó székely alakját ma délelőtt valaki megcsönkítette, az alakoknak le-
törtte a lábait. Ez ügyben érdeklődtünk a felfüg-
gesztett alispánt helyettesítő, Biró Dénes főjegyzőnél, ki már tudott a dologról. Kijelentette, hogy az eddig folytatott nyomozás eredményeképpen

A főjegyző a prefectusnak írásbeli jelentést tesz, az eset méltó megtorlását kérve.

Ref. egyházkerületi közgyűlés. Julius 2-ikán Kolozsváron az erdélyi ref. egyházkerület, papszenteléssel egybekötött közgyűlést tart. A vármegyéből résztvevők: Sebesi János dr., Vajda Ferencz, Hegyi Péter, Biró Áron, Nagy Lajos, Gyárfás Pál dr., Becsek Aladár, az egyházmegye részéről; Szabó András, Biró Sándor, Szabó Árpád és Nagy Kálmán a kollegium részéről.

Szállítási könnyítések és árubiztosítás a kolozsvári országos mintavásárra. A kolozsvári országos mintavásár irodája a vásári anyag összegyűjtésének és értékvédelmének igen fontos kérdését tudta megoldani. Egyrészt az áruk vasuti szállítására nézve a C. F. R.-tól 50—70 százalékos díjkedvezményt szerzett. Másrészt az Erdélyi automobil szállítási részvénytársasággal megállapodott, hogy ez szerződéses megbízottként teljesítse az áruknak a vasuti átlomásról a vásár színhelyére való szállítását. A szállítás díjait versenytárgyalás alapján szabták meg, s így se túlkövetelésnek, se árfokozásnak, se egyéb esetlegességeknek a beszállítás díjtételei tekintetében a vásár résztvevői kitéve nem lehetnek. Hasonlóan gondoskodás történt az áruk tűzkár elleni biztosítása iránt is. A kiállítóknak ez ügyben közvetlen a vásáriróda-hoz kell fordulniok.

Zenevizsgálat. A helybeli apáca-zárda vezetése alatt álló elemi és polg. leányiskola növendékeinek zenevizsgálata e hó 19-én volt a szülők és érdeklődő közönség élénk részvétele mellett. A huszonöt pontból álló műsor minden számát és szereplőjét lehetetlen felsorolni. A kis növendékek produkcióit azonban a közönség végig nagy érdeklődéssel és élvezettel hallgatta. Elismerés illeti a sokoldalú és finom érzésű nevelőket, kik nehéz munkájukat oly fáradhatatlan, majdnem páratlan odaadással teljesítik. E munkájuk egyik legszebb elismerése volt, mikor a növendékek nevében Bede Irén bucazott a főnöknőtől, megköszönve soha el nem felejthető, nemes fáradozásukat, — ami a közönségből is mély hatást váltott ki.

Jótekonyság. A főgimnázium most végzett tanulóit az intézet iránt való hálájuknak szép jelét adták, amennyiben tankönyveiket ajándékképpen a Segítő Könyvtárnak adományozták. Az adományozók a következők: Dragomán Domokos (2 drb), László Albert (4 drb), Gál Béla (10 drb), Katona Béla (12 drb), Maráth Oiga (9 drb), Kóczián Lajos (9 drb), Lőrincz József (12 drb), Svartz László (3 drb), Schlosser Vilmos (3 drb), Farkas Antal (2 drb), Winter Pál (3 drb), Csergőfi Sándor (12 drb), Biró Lajos (3 drb). — Az adományozók nemes cselekedetükért fogadják az intézet hálás köszönetét.

Vákár Vilmos művészestélye július 2-án, szombaton lesz, amikor ismert műkedvelőkön kívül Forró Gézáne is fellép. A műsor a következő: *Karácsonyfa*. Színmű 1 felvonásban: Szereplők: Sonnenschein Jakab — Vákár, Eszther, felesége — Magyar Erzsike, Andorka, fiuk — Gál Mancika, Idegen nő — Forró Gézáne, Stiglitz, csavargó — Issák Ferenc. *Kox és Box*. Bohózat 1 felvonásban. Szereplők: Kox, kalapos — Szász József, Box, nyomdász — Szóts Tibor, Boncerné, asszony — Tamás Irma. *A fogoly*. Színmű 1 felvonásban. Történi: Zetelakán. Szereplők: András — Péter József, Anna — Magyar Erzsike, Pistuka, Annácska gyermekeik — Sprencz Valika, György Icuka, Erzsike — Kovács Perzsi, Biró István —

Vákár Vilmos. A darabok között Tomcsa karrikaturál, Nagy Irma és Vákár Vilmos énekszámait szerepelnek. Jegyek hétfőtől kaphatók a Részvénytársaság papírkereskedésében.

A Polgári Önképző és segélyező-egylet f. hó 26-án délután 3 órakor tartja rendes közgyűlését a kör helyiségében, Petőfi-u. 2 szám alatt, hová a tagokat ezúton hívja meg az elnökség.

Beiratkozás a ref. kollegiumba. Főhatósági rendelkezés alapján a székelyudvarhelyi ref. kollegium főgimnáziumába és polgári leányiskolájába az 1921—22. évre a beiratkozások f. é. július 15-ig naponként d. e. 11—12 óráig eszközöltnének. A beiratkozás alkalmával minden régi tanuló köteles mult évi tan- és fenntartási díjának $\frac{1}{4}$ részét, internátusi és konviktsági díjának $\frac{1}{10}$ részét, tandíjmentesek az el nem engedhető 30 lei díjat előlegül befizetni. Új tanulók, természetesen, a teljes díjak megfelelő részleteit fizetik. Teljes díjak a mult iskolai évben voltak: a főgimnáziumban: tan- és fenntartási díj 800 L., konviktsági díj 1250 L., internátusi díj 400 L.; a polgári leányiskolában: 400 L. A tandíj összege előreláthatóan az államsegély elnyerésével jóval alacsonyabb lesz. Kedvezményekért az okmányokkal felszerelt kérvények a beiratkozás alkalmával okvetlenül benyújtandók.

A tea- és falusi vaj újbóli maximuma. A vármegye ármegállapító bizottsága f. hó 21-én a tea-vaj árát városban kgkint 30 leiben, a falusi vaj árát városban kgkint 20 leiben állapította meg. Falun ezek ára 28, illetve 18 leu. A tejárakat változatlanul fenntartották.

A főgimnázium záróünnep. A róm. kath. főgimnáziumban az idei iskolai évet e hó 19-én fejezték be hálaadó istentisztelettel, amelyet Pál István apát vezetett segédlettel. Istentisztelet után a tornaesernokban szép házi ünnep volt. A tanulók szavalatai, ének- és zene-számait után Tamás Albert igazgató visszapillantást vétett az iskolai év nevezetesebb mozzanataira, megemlékezett az intézet jövedelméről és a rendelkezésre álló jutalmakat kiosztotta. Majd köszönetet mondott Pál István püspöki biztosságnak, aki az egész év folyamán nagy érdeklődést tanúsított az intézet iránt. Pál István a legteljesebb elismeréssel adózott az igazgatónak és a tanári karnak az év folyamán végzett nagy munkáért, amivel nemcsak a közönség érdeklődését keltették fel az ősi intézet iránt, hanem az intézet régi jó hírét is öregbítették.

H. T. E.—K. A. C. eredmény 3—0, félidő 2—0. Vasárnap volt az ujonnan alakult „Hargita Testező Egylet” labdarugó csapatának első nyilvános szereplése a kollegiumkertben nagy érdeklődés mellett. 4 órakor kezdődött a játék. A játék első félidője állandóan a kereszturak kapujánál folyt, úgy, hogy csapatunk kapusa, Löbl az első félidőben alig kapott labdát. Változatos és izgalmas játék volt, szép összjátékkal, ami meghozta Z. Sebess révén a két gólt. A két 11-es büntető rugást a mieink a kapu mellé lötték. A második félidő egyetlen gólját Binder Gyula lötte. A csapatban legjobban a fedezetsor állotta meg a helyét, a közül is kivált Ferenczy, aki emberfeletti munkával állandó helyezkedéssel, mindig a labda körül volt. Darvas, Binder háttvédek sok támadást szereltek le, gyönyörűen mentett, egy már gólnak látszó labdát, kornerre Löbl. A kereszturaknak a védelme volt feltűnően jó. A bíráskodást részrehabálás nélkül ifj. Papp Z. Endre látta el. Impozáns látvány volt a két csapat bevonulása az öltözőkbe Kónya Jancsi diadalindulójának hangjai mellett. A szép és nagyszámú közönség lelkesen ünnepelte a játékosokat, különösen a győztes Hargita legénységét.

A két tárgyból elégtelen érdemjegyet kapott tanulókat figyelmezteti a róm. kath. főgimnázium igazgatósága, hogy javítóvizsgálat engedélyezése iránti kéréseiket Majláth Gusztáv püspökhöz címezve július 1-ig adják be az igazgatói irodában, nehogy a kedvezménytől eles-
senek.

A tűzoltó-egyesület népiünnepélye a ked-
vezőtlen időjárás miatt vasárnapról elmarad. A
megtartás idejét külön plakátokon fogják közölni.

A székelykereszturi Műkedvelő Társulat szombaton, e hó 18-ikán adta elő Géczy István tartós becsü és bájos népszínművét, a „Gyimesi vadvirág”-ot. Sajnos azonban, hogy a városban rendezett nagyszámú mulatságok, estélyek úgy kimerítették a műpártoló közönséget, hogy a társulat fáradságos munkája majdnem deficitel végződött. Ha az anyagi siker nem volt olyan, mint amilyent a lelkes vezetőség remélt, csak ennek tudható be. Mi csak elismeréssel és buzdító szavakkal dicsérhetjük azt a tevékenységet, melyet a kultúra terén végez e társaság. S csodáljuk azt a szép összetartást, mely e társulat minden egyes tagját ilyen szép láncba kapcsolja ennél a nemes munkánál is. Ebben a tevékenységében Ozsváth Árpád ügyvédé, mint a társulat elnöké és Szemerjay Károly rendező a főérdem. Az előadás nívós volt és dicséret illet minden szereplőt, kik már a kereszturi előadás bírálatából ismeretesek s akik a gyimesi csángó életet oly hűen vonultatták el szemünk előtt. Kellemes hatást gyakoroltak a darab csinos és stilszerű, új díszletei is. —y.

Alapítványi helyek betöltése. A helybeli róm. kath. főgimnáziummal kapcsolatos ügy-
velő intézetben a jövő iskolai évre több alapít-
ványi hely kerül betöltésre. Azok a szegény és jó viseletű székely ifjak, kik ezeket az alapít-
ványokat elnyerni óhajtják, ez irányú kérésüket
júl. 1-ig Frólich Ottó intézeti igazgatóhoz ad-
ják be.

A városi kisedővoda megnyitása ügyé-
ben az óvoda felügyelő bizottságának f. hó 27-ikén
gyűlése lesz. Valószínű, hogy az óvoda megnyitása
már július hó első felében megtörténhetik. Nap-
ját még külön közölni fogjuk.

A szabó-ipari munka díjazását a vár-
megyei ármegállapító bizottság — egyik ülésé-
ben a következőképpen állapította meg: *I. A férfiszabó iparnál:* 1. I. soros Sacco öltöny 100—
250 lei. 2. II. soros Sacco öltöny 110—260 lei. 3. Jaquet öltöny 260—300 lei. 4. Keiser öltöny
280—320 lei. 5. Spert sacco öltöny 200—260 lei. 6. Lord felöltő I. soros 180—230 lei. 7. Lord fel-
öltő II. soros 200—240 lei. 8. Sima felöltő I. so-
ros 150—180 lei. 9. Sima felöltő II. soros 170—
190 lei. 10. Lord téli kabát I. soros 200—260 lei. 11. Lord téli kabát II. soros 220—280 lei. 12. Raglán felöltő I. soros 170—190 lei. 13. Raglán felöltő II. soros 180—250 lei. 14. Frack öltöny
400—450 lei. 15. Városi bunda I. soros 200—260
lei. 16. Városi bunda II. soros 220—280 lei. 17. Havelock 170—190 lei. 18. Opera kabát 200—
260 lei. 19. Külön nadrág 40—60 lei. 20. Külön
mellény 30—40 lei. 21. Lovagló breeches 40—65
lei. Ezen árak a tiszta elkészítési munka díját
tüntetik fel, anyag nélkül, de beuuk foglaltatnak
a varró kellékek (cérna, selyem, szappan, vasa-
lás stb.). — *II. A női szabó-iparnál:* 1. Egy
pongyola vagy egyszerű házi ruha elkészítése 40—
60 lei. 2. Utcái kimenő ruha elkészítése 60—150
lei. 3. Estélyi és különleges díszítésű női ruhák
elkészítése himzés nélkül 150—300 lei. 4. Him-
zéssel együtt 300—450 lei. Ezen árak is a tiszta
elkészítés munkadíját tüntetik fel szabással együtt,
de anyag nélkül, kivéve a varró kellékeket.

**Francia és román nyelvi tanfolya-
mokat** rendeznek a nyári szünet folyamán
Craiovában a görögszakos tanárok részére. A
székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnáziumtól a
tanfolyamon előreláthatólag Embery Árpád és
Jaklovsky Dénes tanárok vesznek részt.

Versenytárgyalás hídépítésre. A hely-
beli államépítészeti hivatal az alispán 952—921
sz. határozata alapján a Szentlélek—kereszturi
törvényhatósági uton levő 14. és 56. számú
hidak újraépítésének biztosítása céljából verseny-
tárgyalást hirdet. Ajánlatok tehető külön-külön.
Ajánlatot az egyes hidakra az államépít. hivatal-
nál kapható nyomtatványon az egységáruk fel-
tűntetésével lehet tenni, „Ajánlat a Szentlélek-
kereszturi tvh. uton újraépítendő 14 és 56 számú
hidakra” felirással ellátott, pecséttel lezárt bor-
ítékban 1921. évi július hó 26-ik napjának d.
e. 10 órájáig a hivatalhoz közvetlenül, vagy posta
utján. Az ajánlati költségvetésbe az egységárakat
és az ajánlati végösszegeket, nemcsak számok-
kal, hanem betűkkel is be kell írni. Ajánlat te-
hető a munkának vasbetétes betonszerkezet alkal-
mazásával való végrehajtására is. Az ajánlat-
hoz az ajánlati összeg 5% át kitevő bántópenznek
valamely r. kir. adóhivatalnál, vagy állampénztárnál

történet letételéről szóló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata, vagy a bányapénz elküldését igazoló postai feladó levélvénnyel esatolandó. Az ajánlatok az államépítészeti hivatalban 1921. évi július hó 26-án 10 órakor fognak felbontatni. A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy képviselőik jelen lehetnek. A művelet és feltételek a hivatalos órák alatt az államépítészeti hivatalban megtekinthetők és ott az azokra vonatkozólag netán szükséges felvilágosítások is megadatnak.

A helybeli két főgimnázium tanulónak létszáma az állami polgári fiúiskola megszűnése következtében a jövő iskolai évre valószínűleg emelkedni fog. Éppen azért a r. kath. főgimnázium igazgatósága figyelmezteti az érdekelteket, hogy gyermekeiket már július első napjaiban jegyeztessék elő, hogy a Segítő Könyvtár megfelelő tankönyvekről gondoskodhassék.

Nyári kedv.

E telt Orbán, el Medárd
S Pongrácsék is rég letűntek.
Sem orrunknak, sem fulúnknak
A fagy többet meg nem árt.

Más baj az, mi fenyeget:
Közeledik Péter és Pál
S leperzsel a kéva kélt nyár
Férfit, nőt és gyereket.

Am ha engem feketébb
Színre is sűt, mint az üstöt,
Azt se bánom, — iszva, fűtűök
Közt élvezem melegét.

Mert a fagy, e szörnyeteg
Ha úgy tör rám, mint a télen:
S szilveszterre nagy fehéren,
Tudom, ugys bőrt vetek!

Farozád!

A városi uszoda, melyet a háború közepén táján készítették el, az elhanyagoltság, s talán a munka és anyag háborús volta miatt összeomlott, teljesen hasznavehetetlenné vált. A városi tanács most helyre állíttatja, s remélhetőleg, egy héten belül teljesen rendben lesz és a közönség használhatja. Kezelését valószínűleg a városi tanács maga fogja végeztetni.

Cukrász-sütemény és fagyalt-adagok súlyának megállapítása. A vármegyei ármegállapító bizottság a f. é. jun. hó 18-án tartott ülésében a cukrász-sütemények adagjának súlyát minőség szerint 25—50 gr.-ban, a fagyalt adagjának súlyát pedig szintén minőség szerint 80—100 gr.-ban állapította meg. Az árak változatlanul maradtak.

x Az Első Székelyudvarhelyi Bőrgyár r.-t. bürösletét a Flórián-féle üzlethelyiségben július 1-én megnyitja, hol minden a büröslet keretébe tartozó bőrök- és áruk — úgy nagyban, mint kicsinyben — a legelőnyösebb áron kaphatók lesznek.

Felakasztotta magát. Szőke János 25 éves tordátfalvi lakos f. hó 21-én felakasztotta magát. Az orvosrendőri hullavizsgálat alkalmával kétségtelenül bebizonyosodott, hogy öngyilkosságot követett el. A családban előfordult nézeteltérések miatt legutóbb feleségével különváltan éltek. Bizonyosan nem lehet tudni, mert irást nem hagyott hátra, de valószínűnek látszik, hogy tetének egyik oka az e miatt való elkieseredés.

Meghívó.

Székely borkereskedés Részvénytársaság XXI. közgyűlését

hivatalos helyiségében folyó évi **Július hó 10. (vasárnap) d. é. 11 órakor** tartja, melyre a részvényeseket meghívja az igazgatóság.

Részvények a gyűlést megelőző nap estvéli 6 óráig el az igazgatóságnál letétbe helyezendők.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság jelentése a társaság állapotáról.
2. A társaság feloszlásának kimondása. Ez ügyben intézkedés.

Székelykeresztur, 1921 július 20.

Az igazgatóság.

KÖZGAZDASÁG.

A Földmives Szövetség

mult hete minden különösebb mozzanat nélkül telt el. A „Magyar Szövetség“ f. hó 21-én tartott alakuló gyűlésén földmives társaink tömegesen vettek részt, — jelezvén, hogy népünk sorsa intézésében részt kíván venni. Mindenesetre fel-emelő látni, hogy a nap izzó hevétől megbarnult arcok, mily figyelemmel lesték és hallgatták az „igét“ mely hirdeté, hogy egyek kell legyünk a munkában, egymás szeretetében — megértésében és megbecsülésében.

A határjárással összekötött gazdasági előadások első turnusa befejeződött a mai nappal, — az érdeklődés némely helyen igen nagy, más helyen lanyha. Mindenesetre kívánatos lenne, ha a gazdaköri elnökök nyilatkoznának — vajjon célszerűeknek látják-e, hogy ezek az előadások folytatódjanak. A központ mindenesetre a maga részéről nagyon kívánatosnak tartaná, ha a gazdák bizonyos előadások keretében többször jönnének össze, hiszen ezeken az előadásokon kifejtett eszmecsere mindnyájunk javát szolgálja.

Az a gazdakör, mely még a folyó évben gazdasági előadás tartását óhajtaná, forduljon az elnökséghez, hogy az előadás idejét és az előadót ideje korán kijelölhesse.

A várva várt eső megérkezett, a szomjas föld mohón itta az áldást hozó nedvet — bár az idő hirtelen igen hűvösre fordult — remélhetjük, hogy az eső után a fejlődés rohamosan megindul.

A takarmányszükséget a későn jött eső azonban már teljesen nem pótolja, amiért is nagyon kívánatos volna, ha gazdáink a pótlásról már most gondolkoznának. Köles vetőmag nagyobb mennyiségben kapható — az érdeklődők forduljanak az elnökséghez.

A mult heti piacon: buza 40—48 lei, törökbuza 27—29 L., zab 17—21 L., paszuly 24—27 L. árban kelt el. A sertéspiaci áron valamelyes emelkedés észlelhető.

Eladó Katona Sándor székelykereszturi lakosnál 1 drb. 1 éves mangalica kan, továbbá Kovács Bertalan máréfalvi lakosnál 1 drb. hat hónapos fehér erdélyi fajta bikaborju.

Földmives Szövetség.

Kiadó: a Könyvnyomda R.-t. Odorheiu (Székelyudvarhely)
Cenzurat: C. T. Sirca.

Nyilttér.

E rovat közleményeiért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

A székelyudvarhelyi csizmadia ipartársulathoz.

Alulírott folyó 1921. évi április 25-én a helyi piacon heti vásár alkalmával, miután már egymás után harmadik kedden nem kaptam meg a rendes áruló helyemet, a hibás beosztás miatti heves felháborodásomban egy meggondolatlan eldobott szóval a társulatot megsértettem, mit elismerve, ezért a fent írt társulattól egyszer s mindenkorra bocsánatot kérek. Továbbá azt, hogy a székelykeresztur multkori vásár alkalmával hasonló eset fordult volna elő, egyszerismindenkor tagadom.

Odorheiu, (Székelyudvarhely) 1921. június hó 23-án.
Györffy Domokos.

Értesítés.

Ezennel értesítjük a mélyen tisztelt ügyfeleinket, hogy Schwächter Jenő úr, a Lőrinczy, Schwächter és Zakariás cég belfagya, a mai napon a cég kötelekéből jó szántából megvált, tehát a cég nevében semminemű ügyben el nem járhat.

Odorheiu, 1921. június 9. Tisztelettel
Lőrinczy és Zakariás.

Régi újságot, makulatura papírost csomagoláshoz megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban.

129—1921. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknek 1921. évi C 33—3 számú végzése következtében dr. Vass Lajos ügyvéd által képviselt Mihály Domokos javára 7500 lei s jár. erejéig 1921. évi ápril. hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 6800 leire becsült következő ingóságok, u. m. lovak, szekér, hám és felülépitmény (csűrös istálló) stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a sz.-udvarhelyi kir. bíróság 1921-ik évi G. 2109 számú végzése folytán 7500 lei tőke követelés, ennek 1920. évi március 1 napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 694 lei 20 bauiban bíróság már megállapított költségek erejéig Székelybetlenfalván végrehajtást szenvedettek lakásán leendő megtartására 1921. évi július hó 6-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le és felül foglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Odorheiu, 1921. évi június hó 19. napján.

Nagy Samu, kir. bir. végrehajtó.

Odorheiu r. t. város tanácsától.

szám: 1082—1921.

Árverési hirdetmény.

A városi tanács közhírré teszi, hogy a Str. Cloșca (Attila-u.) 13 sz. alatti épületes beltelek 152 lei évi bérösszeg;

továbbá a Bulevardul Regele Ferdinand 97 sz. alatt levő 3 helyiségből álló lakás évi 400 lei bérösszegért;

a fapiacon Grünfeld Endre marosludasi lakos által bérben birt rakterület 1100 lei 50 bani évi bérösszeg;

és a fapiacon Bródi Károly csikszeredai lakos által bérben birt rakterület 1005 lei évi bérösszeg, mint kikiáltási ár mellett **1921 évi július hó 1-én** 10 órakor a városi tanácsnál a városi gazdasági tanácsos irodahelyiségében tartandó nyilvános árverésen 3—6 évig terjedhető időre haszonbérbe adatik.

Részletes árverési feltételek ugyanott megtekinthetők.

A városi tanács, 1921. május 31-én tartott üléséből.

Szakács, polgármester.

Az odorheiu törvényszék.

C. 863—1921.

Hirdetmény.

Az odorheiu törvényszék közhírré teszi, hogy Kovács Istvánné szül. Zoltáni D. Juliánna székelymuzei lakos részéről az 1911. I. t.-cz. 748. § a alapján előterjesztett kérelem folytán az 1914. évi szeptember hó 11-én a lebergi csatában Czerkasy község mellett, mint a volt m. kir. 24. honvéd gyalogezred II. géppuskás osztagának őrzetője, ellenséges srappell golyótól találva állítólag elesett Kovács István volt székelymuzei lakos elhalálozása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Kertész Árpád ügyvéd, odorheiu lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Kovács Istvánt és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot Kovács István életbenlétéről értesítsék, egyszermind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek a Gazeta Oficiala-ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálozásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1921. június hó 5 napján.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bír. A kiadmány hitelűl: **Flórián**, shiv. tisztv.

8 lóerős cséplőgép-garnitúra eladó Székelymagyaroson. Értekezhetni: György Dénes-nél Sz.-kereszturon. (Unitárius főgimu. szemben.)

Egy teljesen jó karban levő
5 HP. benzinlokomobil,
körfürésszel felszerelve, **eladó.**
Cím: **Ambrus Mihály,** Odorheiu-Székelyud-
varhely, Kornis-utca 22. szám.

Odorheiu-i törvénytörvények.

C. 528—1921. **Hirdetmény.**

Az odorheiu-i törvénytörvények közhírré teszi, hogy **Kövecsi Lajos** agyagfalvi lakos részéről az 1911. I. t. c. 748. §. alapján előterjesztett kérelem folytán az 1917. év folyamán orosz fogságban Szibéria Penza nevű városban állítólag elhalt Kövecsi Domokos volt agyagfalvi lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Lukácsffy Elek ügyvéd, odorheiu-i lakost rendelte ki.

Felhívja a törvénytörvények Kövecsi Domokost és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot a Kövecsi Domokos életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek a „Gazeta Oficială”-ban történt harmadszori beiktatást követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1921. március 26-án.

Dr. Glósz s. k., tszéki bír.

A kiadmány hitelül: **Florián,** s. hiv. tisztv

Eladó ház. Szentjános-u. 25. sz. ház
eladó. Értekezhetni **özv. Simó Józsefnél.**

Elsőrendű tölgyfa-kádár!

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy
kádár-műhelyemet

Brassóból **Székelyudvarhelyre** helyeztem át. Készítek mindennemű elsőrendű **tölgyfa-hordót,** elválalok javításokat, mindenféle gyárbeli kunsztos-edényeket felelősség mellett, jutányos árban.

Üzlethelyiség: Bálint-u. 34.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

KINDA JÓZSEF,

kádár.

Elsőrendű detailista

fűszerkereskedő-segéd
teljesen megbízható, felvétetik:
Hánn József kereskedésében
Odorheiu-Székelyudvarhely.

Marosvásárhelyi Est-Hírlapiroda hirdetése.

Új angró üzlet!

Kereskedők figyelmébe!

Értesítjük a t. kereskedő urakat, hogy **Tg.-Muras-Marosvásárhelyt, Strada Stefan Cel Mare (Bolyai-utca) 9. szám alatt**

új fűszer-, gyarmat- és festékáru nagy kereskedést

nyitottunk, azt a legszolidabb alapon vezetjük és kérjük, hogy próbavásárlásaikkal felkeresni sziveskedjenek, olcsó árainkról meggyőződést szerezvén.

Amerikai világos gyanta Lei 10.—
Santos-kávé Lei 15.—
Rio-kávé Lei 14.—
Rizs Seigon Lei 8-50
Békebeli Valdes-hajtű Lei 20.—
Ecetsav 80%-os Lei 32.—
Stearingyertya 5, 6, 8, 120 Lei 34.—

Kristály- és kockacukor a legolcsóbb napi árban!

Ábrahám, Kádár & Comp.

Eladó ház. Vár utca 21. sz. alatti
kőház eladó.
Értekezni lehet **Kolláth Lajos** urnál. — Ugyanott
2 drb fényczett szekrény eladó.

A Medgyesi Szeszfinomító gyár
odorheiu-székelyudvarhelyi
raktárát

LAPKA HENRIK

Str. Principessa Elisaveta (Bethlen-u.) 24. sz. a. üzletében helyezte el, hol mindenféle

édesített szesz italok, likörök, legfinomabb krém-likörök, rum, cognac, szilva, borseprő, törköly stb, stb, ugyszintén **erdélyi**

FAJBOROK

nagyban és kicsinyben

legszolidabb árak mellett kaphatók

Vendéglőmbé a bejárás a kapun történik, hol vendégeim a már ismert fajboraimat, a nyári szezonban finom derestyei barna és világos poharas és üveges **CZELL-söröket** jégbehűtve, előzékeny kiszolgálás mellett, a legszolidabb árban kapják.

Szives pártfogást kér tisztelettel:

Lapka Henrik, vendéglős.

BUTOR-
nagyraktár!

Mindennemű butor a leg-egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig állandóan raktáron kapható :: ::

nagyban és kicsinyben esetleg részletre is!

BALÁZS KÁROLY

butorraktárában

Bulevardul Reg. Ferdinand (Kossuth-u.) 27.

Eladó

alig használt, azonnal munkaképes, elsőrangú

cséplő-garnitúra.

12 lóerejű magánjáró benzínmotor, 900-as cséplőszekrény, új, acéltengelyű, csukott és zárható pakkszekér, összes felszerelések.

Motor leghegyesebb vidéken is magával viszi a teljes garnitúrát, előfogat sehol sem kell! — Változott családi viszonyok miatt **nagyon jutányos áron eladó**

Cím a kiadóhivatalban.

Új áruk és nagy áresések!

a közismert **Hirsch Rudolf** divatáru üzletében, hol a legnagyobb választékban és a legjutányosabban kaphatók:

Angol mosó zseferek . . . Lei 7, 9, 11, 14.

Francia kretonok és mosó delének 9, 10, 12, 15.

Férfi és női angolszövetek 60, 80, 90, 120, 150.

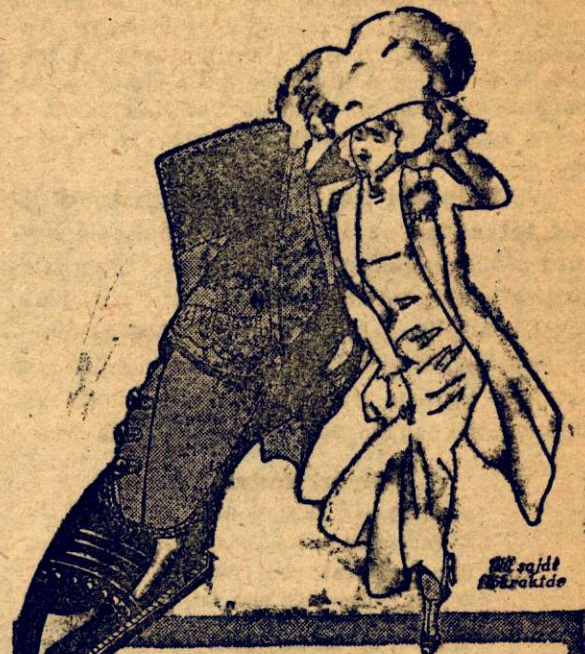
Sepsiszentgyörgyi szőttesek 18, 20, 25, 30.

Jóminőségű vásznak . . . 10, 12, 15.

Ágy- és asztalneműek. ::: Férfi- és fiu kalapok.

Nagyválaszték menyasszonyi kelengyékben, gyapju delénekben, francia grenadinokban, selymekben, különböző színű klotokban és minden fajta harisnyákban.

3—4 köépiskolát
végeztet fiut
fiatással felvess lapunk nyomdaja.

Legjobb minőségű
elegáns és jutányos
a Turulcipő

Székelyudvarhelyi fiókvesető:

RITTER LIPÓT

Kossuth-utca 9. szám.

Egy liter

jó fajbor már 9 Leiért

egy liter

vörös bor 12 Leiért

kapható:

Orbán és Markovits

bornagykereskedőknél

Székelyudvarhely, Kőkereszt-tér 5. sz.

Nagyobb vételnél kedvezményes ár.

Márvány és trachit

siremlékeket

legszebb kivitelben készít és raktáron tart:

Fancsali Bálint

kőfaragó-mester
Odorheiu-Sz. udvarhely
a vasútállomás mellett

Hivatalok figyelmébe!

Müller-féle kiváló antracén és lila irótinta, ugyszintén valódi Pelikán író- és másolótinta kapható jutányos áron a Könyvnyomda Részvénytársaság papir- és írószekereskedésében.